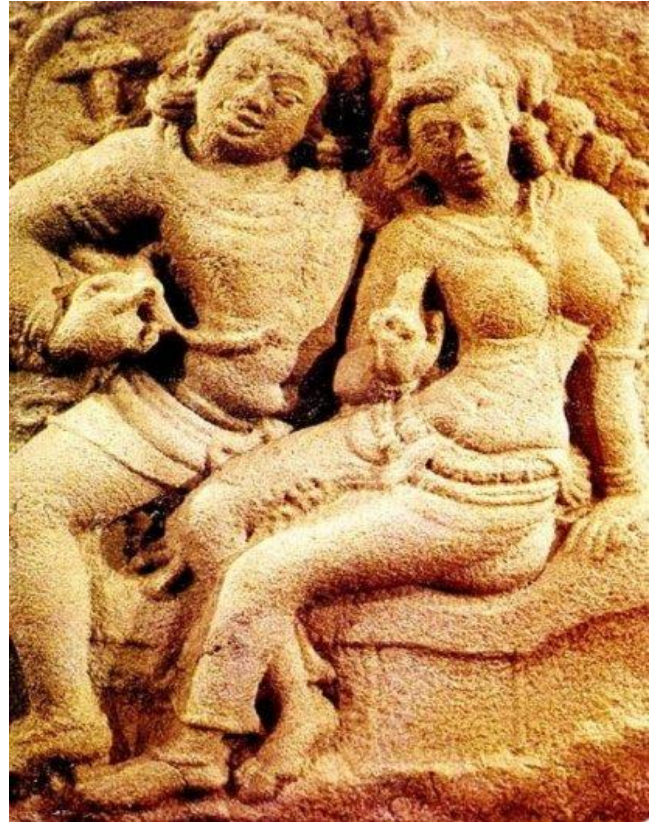

10 ශ්‍රේණිය ඉතිහාසය

ඒකකය 6

ඓතිහාසික දැනුම
හා ප්‍රායෝගික
ආදේශනය

කියවීම්
පත්‍රිකාව

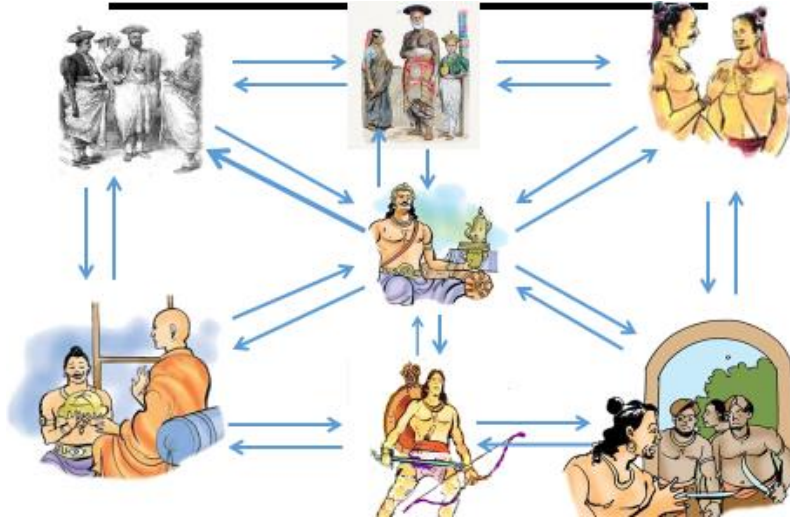

ඓතිහාසික දැනුම හා එහි ප්‍රායෝගික ආදේශනය

අයි.එම්.ධම්මික කුමාර ඉලංකෝන් (ගුරු උපදේශක)
කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලය, කුරුණෑගල

ඓතිහාසික යුගයේ සමාජ සංවිධානය

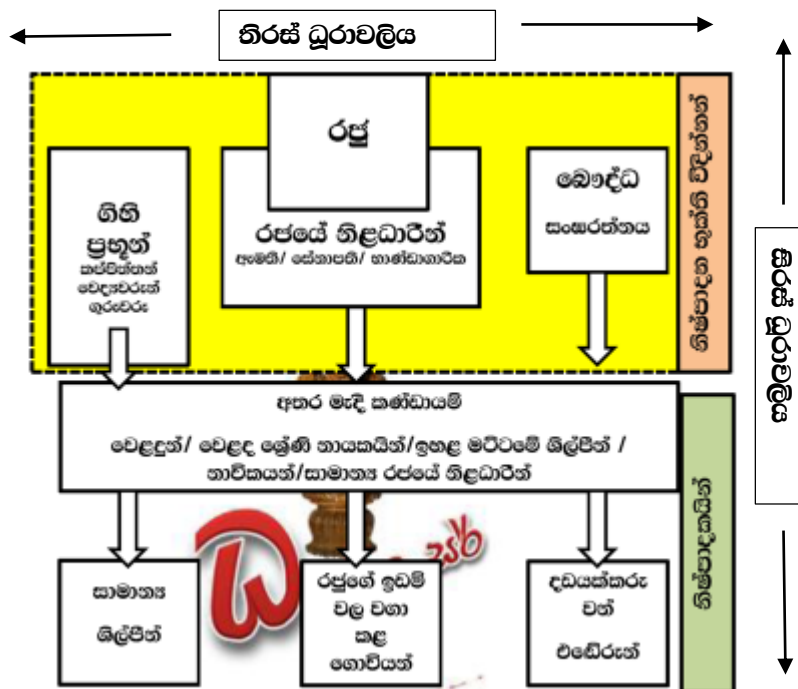
සමාජ සංවිධානය යනු කිසි යම් සමාජයක් තිරසර ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට ඉවහල් වන එකී සමාජයේ වෙසෙන පුද්ගලයින් සහ කණ්ඩායම් අතර පවතින සම්බන්ධතාවල ස්වරූපය යි.

සමාජ සංවිධානය අස්ථාවර වූ විට එහි පවතින නීතිය ආචාරධර්ම සහ සාම්ප්‍රදායික ඇගයුම් විනාශ වේග එවිට ඒ සමාජය සාමකාමී බවින් තොර වීමට පටන් ගනී

සමාජ ධුරාවලිය

පුද්ගල සම්බන්ධතාවලට අනුපිළිවෙළ සමාජ ධුරාවලියයි

- ❖ සමාජ ධුරාවලියේ ඉහළින් ම සිටින්නේ රජය
- ❖ රජු බෝසත් ගුණයෙන් යුක්ත විය යුතුය
- ❖ රජකමට පරම්පරාවෙන් හිමිකම ලැබිය යුතුය
- ❖ රජුට සමීප ව කටයුතු කළේ රාජකීය නිලධාරීන්ය (රද්දකොල් සමීදරු)
- ❖ මහා සංඝරත්නය රජයට අනුශාසනා කරමින් සමාජ ධුරාවලියේ ඉහළ ස්ථානයක වැඩ වදාළහ

ප්‍රභූන් - ධනවත් වෙළෙඳ ප්‍රධානීන්, නාවික කටයුතුවල යෙදුණු කප්පිත්තන්, වෛද්‍යවරුන්, ගුරුවරු

සාමාන්‍ය ජනතාව - ('කුඩින්') - ගොවියෝ, එඬේරු, වළං සාදන්නෝ, මැණික් කපන්නෝ කම්මල්කරුවෝ, ධීවරයෝ

රටේ සාමාන්‍ය ජනතාව සහ ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රභූන් අතර සම්බන්ධතාව පැවතියේ සාමාන්‍ය වෙළෙන්දන් සාමාන්‍ය රජයේ නිලධාරීන් ආදී අතරමැදි පිරිස් හරහා ය.

සමාජයේ පහළ ම මට්ටමේ සිටියෝ දාසයෝ ය

- ❖ පාරම්පරික ව දාසයන් - අන්වයානදාස
- ❖ කුලියට ලබා ගත හැකි දාසයන් - ධනක්කිතදාස

සමාජ සංවිධානයට අයත් වූ එකිනෙක කණ්ඩායම් අතර යහපත් සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගෙන යෑමටත්, ශුභසිද්ධිය ආරක්ෂා විමටත් අවශ්‍ය දෑ රජු අතින් ඉටු විය යුතුය එය සමාජ ඒකාබද්ධතාව ලෙස හැඳින්වේ

නීතිය සහ සම්ප්‍රදාය

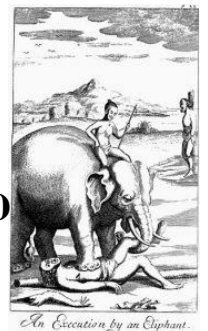
සමාජයක් යහපත් ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට සමාජය විසින් සම්මත කර ගනු ලබන පොදු පිළිගැනීම් ඉතා වැදගත් ය. නීති බවට පත්වන්නේ එසේ සම්මත කර ගන්නා පොදු පිළිගැනීම් ය පොදු සම්මත ආකාර දෙකකින් පවතියි.

1 ලිඛිත නීති පද්ධති

2 සමාජ පිළිගැනීම්

නීතිය හා සම්බන්ධ ව පැවති ආයතන - 'වදාළ' (ව්‍යවස්ථාදායකය - රාජසභාව)

- 'සභාව' අධිකරණය

ජනතාව අතර හිත නියාමනය කරනු ලබන්නේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් විසිනි ('මේකාප්පර')

විජයබාහු රජතුමාට සතුරු කරදර පැවති සමයේ ආරක්ෂාව ලබා දෙන ලද්දේ සිත්තාරැබිම් බුද්ධිමායක නම් වූ දණ්ඩනායකයෙකු බව විජයබාහු රජතුමා විසින් ලියවන ලද පනාකඩුව නම සන්නසේ සඳහන් වේ

බදු ගිණිය

නිෂ්පාදනයෙන් හයෙන් එකතක් රජයට බදු වශයෙන් ගෙවිය යුතුය

- දකපති (සංස්කෘත: උදකප්‍රාප්ති) - වැව්වල ජලය භාවිත කරන්නන්ගෙන් අය කළ බද්ද
- බොජකපති (සංස්කෘත: භෝජකප්‍රාප්ති) - රජුට අයත් ඉඩම්වල වගා කිරීම වෙනුවෙන් ගෙවන ලද බද්ද
- මතරමප්පික (සංස්කෘත: මාත්‍රිකමත්සනාග) ඇළ මාර්ගවල මත්ස්‍යයින් ඇල්ලීම වෙනුවෙන් රජය අය කළ බද්ද

සමහර අවස්ථාවල රජය භාණ්ඩ ලෙස බදු අය කර ගන්නේ ය. අස්වැන්න ලෙස ගන්නා ගෙඩි දහයකට එක් ගෙඩියක් බදු ලෙස රජයට ගෙවිය යුතු බව නවවන සියවසට අයත් සෙල්ලිපියක සඳහන් ය.

රේගු බදු- ගොඩව්‍ය ලිපිය

පළමු වන ගජබාහු රජු විසින් සිතුල්පව්වේ පිහිටුවා තිබෙන සෙල්ලිපියක දැක්වේ. ඒ ප්‍රදේශයේ පැවති මහා විනිශ්චය ශාලාවෙන් ලැබෙන දඩ මුදල් (මහවිනිවනි ලබනක වටිනි) රජු විසින් සිතුල්පව්ව විහාරයේ වැඩ වාසය කරන නික්ෂුන් වහන්සේලාගේ සිව්පසය සපයා ගැනීමට පූජා කළ බව එම ලිපියේ විස්තර කොට ඇත.

පරිසරයේ තිබෙන ස්වාභාවික නොබැරුම් ගණය ආරක්ෂා කර ගැනීමට පැනවූ නීති රීති

කොණ්ඩවට්ටුවාන් රැම් ලිපිය - නිසි කාලයට සි සෑම නොකරන පුද්ගලයින්ට

කළං පහක දඩයක් නියම කිරීම

අනුරාධපුර වෙස්සගිරිය ලිපිය - වැව්වලින් ගොවිතැන් කරන කුඹුරුවල සිහිනැටි, වී, මිස, මුං ඇට වැපිරීම නොකළ යුතු බව (හතරවන මහින්ද රජතුමා)

බදුල්ල රැම් ලිපිය - (හතරවන උයද රජතුමා)- වෙළඳපොල පාලනය පිළිබඳ නීති රීති

- හෝපිට්ගම වෙළෙඳපළ සීමාවේ වෙළෙඳාම් කරන අයගෙන් පමණක් බදු අය කළ යුතු වන අතර වෙළෙඳපළ පසුකොට යන්නවුන්ගෙන් බදු අය නොකළ යුතු බව

- නිලධාරීන්ට නොපෙන්වා එම වෙළෙඳපොළේ භාණ්ඩ විකුණන අයගෙන් දෙගුණයක් බදු අය කළ යුතු බව
 - රජයේ නිලධාරීන් විසින් ප්‍රමිතිගත නොකරන ලද මදරිය බර (තරාදි පඩි) යොදා වෙළෙඳාම් නොකළ යුතු බව
 - බුලත් සහ පුවක් විකිඳීමේ ඒ සඳහා සකස් කරන ලද මඩුවල පමණක් තබා වෙළෙඳාම් කළ යුතු බව
 - පොහොය දිනවල වෙළෙඳාම් කළ අයගෙන් දඩයක් වශයෙන් තෙල් බද්දක් ලබා ගත යුතු බව
- ❖ ‘මාඝාන නීතිය’ (අමණ්ඩ ගාමිණී අභය රජු)-කිසිදු සතෙකු නොමැරිය යුතු බව
- ❖ මිහින්තලා පුවරු ලිපිය - (හතර වන මිහිඳු රජු) මී හරකුන්, එළ හරකුන් සහ එළවත් ඝාතනය කරන්නන්ට මරණ දඬුවම පැනවීම
- ❖ නිශ්ශංකමල්ල රජතුමා - ජලාශවල ජීවත් වන පක්ෂීන් නොමැරිය යුතු බව අපරාධ නීතිය
- ❖ වේවැල්කැටිය සෙල්ලිපිය - (හතර වන මිහිඳු රජු) සොරකම් කිරීම, මිනී මැරීම ආදී වරදවල් සඳහා දිය යුතු දඬුවම් සඳහන් කර තිබීම
- මිනී මැරීමට දඬුවම එල්ලා මැරීමයි.
 - අන්සතු හරක් සොරකම් කොට අසුපුවහොත් සොරාගත් සතුන් සොයා අයිතිකරුවන්ට බාර දී හරකුන්ගේ ශරීරවල තබා තිබෙන මුද්‍රාව රන් කොට සොරකම් කළ අයගේ නළලේ තැබිය යුතු බව
 - සැගවී සිටින අපරාධකරුවන් අල්ලා ගැනීම සඳහා වගකීම එකල පවරන ලද්දේ එම අපරාධකරුවන් අයත් ගම්වැසියන්ට ය. අපරාධකරු අල්ලා ගන්නා තුරු ඔහු ජීවත් වූ ගමේ වැසියන් විසින් රජයට බද්දක් ගෙවිය යුතු විය. එය හැඳින්වූයේ ‘ගෘහදණ්ඩ’ යන නමිනි.වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත වන්නේ රෝම-ලන්දේසි නීතිය යි

මුදල් සහ විනිමය

- ❖ ආර්ථික කටයුතුවල දී පැරණිතම යුගයේ දී මෙරට භාවිත වූයේ භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමය යි
- ❖ අතීතයේ මැටියෙන් නිම කළ වෘත්තාකර කවච ඇතැම් විට ආර්ථික කටයුතුවල දී විනිමය සඳහා භාවිත කෙරෙන්නට ඇත
- ❖ මෙරට කාසි භාවිතය ආරම්භ වන්නේ ක්‍රිස්තු පූර්ව 250 දී පමණ ය. ඒවා උතුරු ඉන්දියාවේ සිට වෙළෙඳුන් විසින් මෙරටට ගෙන එනු ලැබූ රිදීකාසි විශේෂයකි. පුරා විද්‍යාඥයින් ඒවා හඳුන්වන්නේ ‘හස්ඵල කාසි’ (‘කතාපණ’ / ‘කතවණු’) යන නමිනි. වෘත්තාකාර, චතුරස්‍රාකාර සහ ආයත චතුරස්‍රාකාර යන හැඩවලින් යුත් මෙම කාසි මත විවිධ සංකේත කොටා තිබේ. එම කාසි මෙරටට පැමිණියේ ඉන්දියාවේ සිට මෙහි පැමිණි වෙළෙඳුන්ගේ මාර්ගයෙනි.
- ❖ ක්‍රිස්තු පූර්ව පළමු වන සියවසේ අගභාගයේ දී හෝ ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් පළමු වන සියවසේ මුල් භාගයේ දී හෝ මෙරට ස්වාධීන කාසියක් නිපදවූ බවට සාක්ෂි තිබේ.

- ❖ කාසි අවිවු ගැසීමේ කටයුත්ත භාර ව වෙන මනිලධාරියෙක් සිටියේ ය. ඔහු හඳුන්වන ලද්දේ 'රූප අධ්‍යක්ෂ' නමිනි.
- ❖ ඓතිහාසික යුගයේ දී මෙරට විනිමය කටයුතුවල දී කාසි වෙනුවට ලෝහ බර ද වටිනාකමක් ලෙස භාවිත වී තිබේ.
- ❖ ශ්‍රී ලංකාවේ නොයෙක් පළාත්වලින් විදේශීය සම්භවයක් තිබෙන කාසි ද හමු වේ. මේ අතර වඩාත් සුලබ රෝමකාසි ය.
- ❖ විදේශීය කාසි මෙරට භාවිත වූයේ ද ඒවායේ ලෝහ බරට අදාළ වටිනාකම සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි බොහෝමයක් රෝමකාසි තඹවලින් සාදන ලද ඒවාය.

කාන්තා නියෝජනය

- ❖ ලාහුගල පිහිටි නිල්ගිරි සැය අසල ලිපිය - වූලසිවලි දේවී නමින් හැඳින්වූ මහ රැජිනක් පිළිබඳ තොරතුරු
- ❖ සාලිය කුමරුගේ බිරිඳ වූ අශෝකමාලා දුටුගැමුණු රජුගේ මාළිගයේ දී රසවත් ලෙස ආහාර පිළියෙල කොට කාගේත් සිත් දිනා ගත් බව සද්ධර්මාලංකාරයේ විස්තර වේ
- ❖ සුප්‍රසාද්‍යයේ දක්ෂ කාන්තාවන් හැඳින්වූයේ 'මධුපාවිකා' යන විශේෂ ගෞරව නාමයෙන් බව ධම්පියාඅටුවා ගැටපදයේ දක්වා තිබේ(මධුරහත්තරසා)
- ❖ බ්‍රාහ්මණයාගම සෙල් ලිපිය - පරුමකලු සමනා නම් කාන්තාවක් ගැන සඳහන් ය. ඇය පරුමක නදික නමැත්තාගේ බිරිඳ ලෙස එහි සඳහන් ය.
- ❖ කොක්ඇබේ ලිපිය - තලතා ලක්ෂ්මී නම් වූ කාන්තාවක ගැන සඳහන් ය. භාතියතිස්ස රජුගේ කාලයේ දී ඇය තමන්ගේ පවුල සතු දේපළවලින් කොටසක් බෞද්ධ විහාරයකට පූජා කළ බව සඳහන් ය. තමන් සතු ධනය වියදම් කොට ශාසනික කටයුතු කරගෙන යාමට එකල විසූ කාන්තාවන්ට නිදහස තිබිණි.

දේශීය ආහාර

- ❖ අවුරුදු 10500 කට පෙර කිතුල්ගල බෙලි ලෙනේ වාසය කළ මෙරට ප්‍රාග්ඓතිහාසික වැසියෝ සිය ආහාරයට ගත් වල්දෙල් සහ ඇටිකෙසෙල් පිළිබඳ සාක්ෂි සොයා ගෙන තිබේ.
- ❖ ඓතිහාසික යුගයේ දී ආහාරය සඳහා බහුල ව භාවිත වූ ධාන්‍ය වර්ග වූයේ වී සහ කුරක්කන් ය.
- ❖ කීර්ති ශ්‍රී මේඝවර්ණාභය රජු (ක්‍රි.ව. 301-328) විසින් කරවන ලද තෝණිගල සෙල්ලිපියේ වී, උළු, මුං සහ තල ගැන සඳහන්වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ
- ❖ ප්‍රභූවරුන් අතර ජනප්‍රිය ව පැවති ආහාරයක් වූයේ සුවඳ ගිනෙලින් පිසූ මොනර මස් සහ ඇල් හාලින් සැදූ බත් බව සද්ධර්මරතනාවලියේ සඳහන් වේ.
- ❖ දුභි ජනයා අතර සුලබ ව පැවති ආහාරයක් වූයේ පලා මාළුව, කාඩි ඇඹුල සහ නිවුඩු හාලේ බත් ය. සහල් පිටි පල් කර සාදා ගන්නා ඇඹුලක් කාඩි ඇඹුල නමින් හැඳින්වේ.

කැඳ වර්ග (යාග / හමිබු / අඹු / හඹු කාඩි)

- ❖ දිය කැඳ - සහල් වතුරෙන් තම්බා ලුණු මිශ්‍ර කර සාදන කැඳ
- ❖ යවාග (උළුකැඳ/ලුණු කැඳ) - සහල් එක් කොටසකට වතුර කොටසක් හයක් යොදා රෝගීන්ට සාදන කැඳ
- ❖ රස උළුකැඳ - (සද්ධර්මරත්නාවලිය) - ජලය මුසු නොකොට කිරෙන් පිස මිපැණි සහ ගිතෙල් යොදා එය නිවුණු පසු දොඩම් යුෂ කවලම් කොට සකසා ගත් කැඳ
- ❖ ඇඹුල්හඹු / ඇඹුල් කැඳ - බෙහෙත් ගුණ ඇති කොළවර්ග යොදා සකසන ලද කැඳ

රස කැවිළි

- ❖ අත්සුණු (අත්ගලා) - ධාන්‍ය වර්ග බැඳ කුඩු කොට සාදා ගන්නා ආහාරයක්
- ❖ තිල සංගුලිකා(තල ගුලි) - නික්ෂුන් වහන්සේ කෙනෙකු හට අතුරුපසක් ලෙස තල පුපා කිරීමක් ගැන සඳහනක් තෝණිගල සෙල්ලිපියේ ඇතුළත් ය.

ඵළවළු පිසීම ආකාර

බැඳුම්, මැල්ලුම් හොඳ්ද ආනම, ඇඹුල සහ නියඹලාව

ව්‍යංජන රසවත් කිරීම

- ❖ කුළුබඩු වර්ග යෙදීම(කටුක භාණ්ඩ)
- ❖ කුළුබඩු යන වචනය වෙනුවට පොදුවේ භාවිත කරන්නේ තුනපහ යන වචනය යි.

තුන් වර්ගය - ලුණු දුරු සහ මිරිස්

පස්වර්ගය - සුදුදුරු කළුදුරු කොත්තමල්ලි අබ සහ උළුහාල්

- ❖ ඇඹුල් වර්ග - දෙහි, දොඩම්, ගොරකා, නස්නාරම්, ගඩාදෙහි
- ❖ කරපිංවා භාවිතය(කරබේඹිය)
- ❖ ආහාර පිසීමට තෙල් යොදා ගැනීම (කන තෙල්) - දුන්තෙල් , ගිතෙල් හා සුළු වශයෙන් පොල්තෙල් භාවිතය

පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම

- ❖ අනුරාධපුර පුවරු ලිපිය - උස් ගොඩබිම් ඉඩම්වල කැලෑ නොකැපිය යුතු බවට නියෝග කර ඇත.
- ❖ අනුරාධපුරයේ බුද්ධන්තෙහෙල සෙල්ලිපිය - 'වල් වල දඬුපත් නොකපනු ඉසා' යනුවෙන් සඳහන් පාඨයක් තිබේ. එයින් අදහස් කරන්නේ ද කැලෑවල ගස්කොළන් නොකැපිය යුතු බව යි

❖ කොණ්ඩවට්ටුවාන් ටැම්ලිපිය (පස් වන කාශ්‍යප රජු)

ගස්කොළන් කළමනාකරණයේ දී රජය විසින් පහවා තිබෙන නීති ඊතිවලට අනුකූල ව ක්‍රියා කරන ලෙස රජයේ නිලධාරීන්ට උපදෙස් දී තිබේ.